

॥ नारायण सूक्तम् ॥

ॐ सहस्रशीर्षं देवं विश्वाक्षं विश्वशम्भुवम् ।
 विश्वं नारायणं देवम् अक्षरं परमं पदम् ।
 विश्वतः परमान्नित्यं विश्वं नारायणग्रं हरिम् ।
 विश्वमेवेदं पुरुषस्तद्-विश्वमुपजीवति ।
 पतिं विश्वस्यात्मेश्वरग्रं शाश्वतग्रं शिवमच्युतम् ।
 नारायणं महाज्ञेयं विश्वात्मानं परायणम् ।
 नारायणपरो ज्योतिरात्मा नारायणः परः ।
 नारायण परं ब्रह्म तत्वं नारायणः परः ।
 नारायणपरो ध्याता ध्यानं नारायणः परः ।
 यच्च किञ्चित्-जगत्-सर्वं दृश्यते श्रूयतेऽपि वा ।
 अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य नारायणः स्थितः ।
 अनन्तमव्ययं कविग्रं समुद्रेऽन्तं विश्वशम्भुवम् ।
 पद्मकोश प्रतीकाशग्रं हृदयं चाप्यथोमुखम् ।
 अथो निष्ठ्या वितस्यान्ते नाभ्यामुपरि तिष्ठति ।
 ज्वाल मालाकुलं भाती विश्वस्यायतनं महत् ।
 सन्ततग्रं शिलाभिस्तु लम्बत्या कोशसन्निभम् ।
 तस्यान्ते सुषिरग्रं सूक्ष्मं तस्मिन्" सर्वं प्रतिष्ठितम् ।
 तस्य मध्ये महानगग्निर् विश्वार्चिर् विश्वतोमुखः ।

सोऽग्रभुग्विभजन् तिष्ठ-न्नाहारमजरः कविः ।
 तिर्यगूर्ध्व-मधशायी रश्मयस्तस्य सन्तता ।
 सन्तापयति स्वं देहमापादतलमस्तकः ।
 तस्य मध्ये वहिशिखा अणीयोर्ध्वा व्यवस्थितः ।
 नीलतोयद-मध्यस्था द्विद्युल्लेखेव भास्वरा ।
 नीवारशूकवत्-तन्वी पीता भास्वत्यणूपमा ।
 तस्याः शिखाया मध्ये परमात्मा व्यवस्थितः ।
 स ब्रह्म स शिवः स हरिः सेन्द्रः सोऽक्षरः परमः स्वराट् ।
 ऋतग्रं सत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्णपिङ्गलम् ।
 ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमः ।
 नारायणाय विद्वहं वासुदेवाय धीमहि । तन्मो विष्णुः प्रचोदयात् ॥

(विष्णोर्नुकं वीर्याणि प्रवोचं यः पार्थिवानि विममे रजाग्रसि
 यो अस्कभायदुत्तरग्रं सधस्थं विचक्रमाणस्त्रेधोरुगायो
 विष्णो राटमसि विष्णोः पृष्ठमसि विष्णोः इनप्रेस्थो
 विष्णोस्स्यूरसि विष्णोर्धुवमसि वैष्णवमसि विष्णवे त्वा ॥
 ॐ विष्णवे नारायणाय नमः ॥)

॥ विष्णु सूक्तम् ॥

विष्णोर्नुकं वीर्याणि प्रवोचं यः पार्थिवानि विममे रजाग्सि यो अस्कभायदुत्तरगं सधस्थं
विचक्रमाणस्त्रेधोरुगायो विष्णो रराटमसि विष्णोः पृष्ठमसि विष्णोः इनप्रेस्थो विष्णोस्स्यूरसि
विष्णोर्धुवमसि वैष्णवमसि विष्णवे त्वा ॥

तदस्य प्रियमभिपाथो अश्याम् । नरो यत्र देवयवो मदन्ति । उरुक्रमस्य स हि बन्धुरित्था । विष्णोः
पदे परमे मध्व उथसः । प्रतद्विष्णुस्त्वते वीयाय । मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः । यस्यो रुषु त्रिषु
विक्रमणेषु । अधिक्षियन्ति भुवनानि विश्वा । परो मात्रया तनुवा वृथान । न ते महित्वमन्वश्नुवन्ति ॥
उभे ते विद्ध रजसी पृथिव्या विष्णो देवत्वम् । परमस्य विथसे । विचक्रमे पृथिवीमेष एताम् । क्षेत्राय
विष्णुर्मनुषे दशस्यन् । ध्रुवासो अस्य कीरयो जनासः । उरुक्षितिगं सुजनिमाचकार । त्रिदेवः
पृथिवीम् एष एताम् । विचक्रमे शतर्चसं महित्वा । प्रविष्णुरस्तु तवसस्तवीयान् । त्वेषग्रहस्य
स्थविरस्य नाम ॥

अतो देवा अवन्तुनो यतो विष्णुर्-विचक्रमे । पृथिव्यास्सप्त धामभिः । इदं विष्णुर्-विचक्रमे त्रेधा
निदधे पदम् । समूढमस्य पागंसुरे । त्रीणि पदा विचक्रमे विष्णुर्गोपा अदाभ्यः । ततो धर्माणि
धारयन् । विष्णोः कर्माणि पश्यत यतो व्रतानि पस्पशे । इन्द्रस्य युज्यस्समखा ॥

तद्विष्णोः परमं पदगं सदा पश्यन्ति सूर्यः । दिवीव चक्षुराततम् । तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवागं
सस्समिन्धते । विष्णोर्-यत्परमं पदम् ।

(पर्याप्त्या अनन्तरायाय सर्वस्तोमोऽति रात्र उत्तम महर्भवति सर्वस्याप्त्यै सर्वस्य जित्यै सर्वमेव
तेनाप्जोति सर्वं जयति ॥)

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

|| nārāyaṇa sūktam ||

ōṁ sahasraśīrṣam dēvam viśvākṣam viśvaśambhuvam |
viśvam nārāyaṇam dēvam akṣaram paramam pādam |
viśvataḥ paramān-nityam viśvam nārāyaṇagm hārim |
viśvamēvēdām puruṣastad-viśvamupajīvati |
patim viśvāsyātmēśvāragm sāsvatagm śivamacyutam |
nārāyaṇam mahājñeyam viśvātmānam parāyaṇam |
nārāyaṇaparō jyotirātmā nārāyaṇah pārah |
nārāyaṇa pāram brahma tatvam nārāyaṇah pārah |
nārāyaṇaparō dhyātā dhyānam nārāyaṇah pārah |
yacca kiñcit-jagat-sarvam dr̥syate II śrūyatē:pī vā |
antārbahiścā tatsarvam vyāpya nārāyaṇah sthitah |
anāntam-avyayam kavigm sāmudrēṣntam viśvaśambhuvam |
pādmakōśa prātikāśagm hr̥dayam cāpyadhōmukham |
adhō niṣṭyā vitastyāntē nābhyaṁupari tiṣṭhati |
jvāla mālākulam bhātī viśvāsyāyatānam mahat |
santātagm sīlābhīstu lambatyā kōsasannibham |
tasyāntē sus̥iragm sūkṣmam tasmin̥ sarvam pratisthitam |
tasya madhyē mahānagagnir-viśvārcir-viśvatōmukhaḥ |
sōṣgrābhugvibhajan tiṣṭhan-nāhāramajaraḥ kavih |
tiryagūrdhva-mādhaśśāyī raśmayāstasya santātā |
santāpayati svam dēham-āpādataalamastakah |
tasya madhyē vahnīśikhā aṇīyordhvā vyavasthitah |
nīlatōyada-madhyasthā dvijyullēkhēva bhāsvarā |

nīvāraśūkavat-tanvī pītā bhāsvatyāṇūpāmā |
 tasyāḥ śikhāyā madhyē paramātmā vyavasthitah |
 sa brahma sa śivah sa hariḥ sēndrah sōksarah paramah svarāt |
 ṛtagm̄ satyam̄ pāram̄ brahma puruṣam̄ kṛṣṇapiṅgalam |
 ūrdhvareṭam̄ virūpākṣam̄ viśvarūpāya vai namō namah |
 nārāyaṇāya viḍmahē vāsudēvāya dhīmahi | tannō viṣṇuh pracōdayāt ||

(viṣṇōrnukam̄ vīryāṇi pravōcām̄ yaḥ pārthivāni vimamē rajāgmsi
 yō askabhāyaduttāragm̄ sadhastham̄ vicakramāṇastrēdhōrūgāyō
 viṣṇō rārāṭamasi viṣṇōḥ prsthāmāsi viṣṇōḥ snaptrēsthō
 viṣṇōssyūrāsi viṣṇōrdhruvamāsi vaisnāvamāsi viṣṇavē tvā ||
 oṁ viṣṇavē nārāyaṇāya namah ||)

|| viṣṇu sūktam ||

viṣṇōrnuकाम् विर्यानि प्रवोक्तम् यह पार्थिवानि विमामे राजाग्मंसि यो
 अस्काभायुदत्तराग्म साधहस्ताम् विक्रमान्त्रेद्होरुगायो विष्णो रारात्रामासि
 विष्णोह प्रश्थामासि विष्णोह स्नपत्रेष्ठो विष्णोस्युरासि विष्णोर्ध्रुवामासि
 वैष्णवामासि विष्णवेत्वा ||

तदास्या प्रियम-अभिपाथो अस्याम् | नरो यत्रादेवयावो मदांति | उरुक्रमास्या
 सा हि बन्धुरित्थाः | विष्णोह पदे पारमे मध्वा उथसाह | प्रताद्विष्णुस्तवाते
 विर्याया | मृगो ना भीमाह कुर्कारो गिरिष्थाह | यस्यो रुषु त्रिषु विक्रमानेशु |
 अधिक्षियान्ति भुवनानि विश्वा | परो मात्रयातानुवाल्ल वृद्धाना | ना ते
 महित्वामन्वास्नुवान्ति ||

अभे ते विद्मा राजासि प्रथिव्याविष्णो देवात्मा | परामास्या विथ्से | विक्रमे
 प्रथिव्यमेशा एताम् | क्षेत्रायाविष्णुर्मानुषे दासायान् | ध्रुवासो अस्या कीरयो
 जानासाह | उरुक्षितिग्म सुजानिमाकारा | त्रिर्देवाह प्रथिव्यमेशा एताम् | विक्रमे
 शतर्चासाम् महित्वा | प्रविष्णुरास्तु तावासास्तवियान् | त्वेषाग्ग-ह्यास्या
 स्थाविरास्यानामा ||

अतो देवावान्तुनो यतो विष्णुर्विक्रमे | प्रथिव्यासप्ताधामाभिः | इदम्
 विष्णुर्विक्रमे त्रेधानि निधेह पदम् | समुद्धमास्या पाग्मसुरे | त्रिनि पदा
 विक्रमे विष्णुर्गोपा अदाभ्याह | ततो धर्मानि धरयान् | विष्णोह कर्मानि
 पास्यात्यतो व्रतानि पास्पासे | इन्द्रास्या युज्यासक्खा ||

तद्विष्णोह परामाम् पदाग्म सदापास्यानि सुरायाह | दिविवाक्षुरातातम् |
 तद्विप्रासो विपान्यावो जाग्रवाग्म सासमिन्दहते | विष्णोर्यतपरामाम् पदम् |
 (पर्याप्त्यानां अनांतरायायासर्वास्तोमोऽस्ति रात्रा उत्तमा महार्भवाति
 सर्वास्याप्त्यायासर्वास्यायाजित्यायासर्वामेवा तेनाप्नोति सर्वाम् जयति ||)
 ओऽसांतिः सांतिः सांतिः ||